

Cymindis humeralis

Blank skulderlöpare

Skalbaggar, Jordlöpare m.fl.

NE NA LC DD NT VU **EN** CR RE
Starkt hotad (EN)
B2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Carabidae (jordlöpare), **Släkte:** *Cymindis*, **Art:** *Cymindis humeralis* - blank skulderlöpare (Geoffroy, 1785) **Synonymer:**

Kännetecken

En 8,5–11 mm lång jordlöpare med karakteristisk färgteckning. Översidan är svart medan halssköldens sidor samt ben och antenner är rödbruna. Varje täckvinge är försedd med en välavgränsad gul skulderfläck, som fortsätter smalt bakåt längs sidokanten. Från våra andra *Cymindis*-arter, som har en liknande färgteckning, skiljs *C. humeralis* på sin ansenligare storlek, den rent svarta grundfärgen och att kroppen saknar behåring och därför är glatt och glänsande.

Utbredning och status

Känd från Skåne, Blekinge, östra Småland, Öland och Gotland. Har minskat under 1900-talet. De senaste fynden på fastlandet gjordes under 1960- och 1970-talen, i östra Skåne (Stenshuvud), Blekinge (Listerlandet) och östra Småland (Emmaboda). På Gotland endast längst i söder, senast på 1970-talet på Sundre alvar. Efter 1980 är arten endast funnen på Öland. Från Danmark föreligger endast två gamla fynd från Själland. Arten saknas i våra övriga grannländer och förekommer närmast i Litauen. Dess totala utbredning sträcker sig från Frankrike och Italien till Krim.

Ekologi

Ett marklevande rovdjur som lever på torr, öppen mark med kortvuxen vegetation av gräs, ljung och örter. På betade ljung- eller sandgräshedar eller torrängar, men även på andra torrmarker, som t.ex. sandiga åkerkanter. Gärna i vindskyddade, solexponerade lägen i sydsluttningar eller vid sydvända skogsbryn. På Öland och Gotland förekommer arten på alvartorrängar med ett visst jordtäckte, men inte på de mest utpräglade grus- eller hållmarksalvaren. Den övervintrar både som fullbildad och som larv. De fullbildade skalbagarna påträffas från maj till september.

Hot

Arten hotas framför allt av igenväxning av betesmarker på grund av upphörd eller otillräcklig hävd.

Åtgärder

Hävden av Ölands och Gotlands alvarmarker måste säkerställas. Artens status på fastlandet bör undersökas. Eventuella kvarvarande lokaler bör skyddas och hävden säkerställas.

Litteratur

Lindroth, C. 1986. The Carabidae, Coleoptera of Fennoscandia and Danmark. *Fauna Ent. Scand.* 15.
Ljungberg, H. 2002. Bete, störning och biologisk mångfald i odlingslandskapet - hotade skalbaggar i öländska torrmarker. Länsstyrelsen i Kalmar län, Miljöenheten, meddelande 2002:20.

Författare

Håkan Ljungberg 1999. Rev. Håkan Ljungberg 2005, 2015